

VAHETAME KOGEMUSI

Räägime altsminekutest!

Aiahooaeg hakkab ümber ja saagid salve saama, ning isegi kui loodetud saak jäi miskipärast saamata, andis see vähemalt kogemuse, et järgmisel aastal midagi uut-moodi proovida. Mõni kurdab, et pani sel aastal kurgid liiga vara maha ja jäi saagita; mõni on seemnevalikuga alt läinud või umbrohuks kippuva taime aeda toonud. Õeldakse, et rumal õpib enda, tark teiste vigadest, aga ka hea aednik pole oma tasemele jõudnud ilma vigu tegemata ja nende läbi õppimata.

Targu Talita püüab jõudumööda teieni tuua spetsialistide nõu, kuid oleme ka kõikide teie kogemuste vahendajad.

Nüüd ootame teie kirju teemal "Minu altsminekut", kus võite teiste lugejatega jagada oma kogemusi, millega te oma koduaias toimetades alt olete läinud ja mida sellest õppinud olete.

Kõikide kirjasaatjate vahel loosime välja aiatööriistu kõikide aiapiidajate abimehelt Fiskarsilt.

TARGU TALITA SVEN ARBET

Igale aiatöölle leidub ka sobiv tööriist. Aiata töö läheb libedamalt, kui aiariistad on kvaliteetsed ning ergonomilised. Kõikide kirjasaatjate vahel loosime välja Fiskarsi aiatööriistu.

Maasika-roheõielisus

Minu kaheksast maasikapeenrast kahel olid imelikud õied – kroonlehed väikesed ja rohekad. Marju peaaegu polnudki, ja kui mõni oligi, siis väga väikesed ja deformeerunud. Mu kahel naabril on sama mure. Kas haigus nakatab ka terveid taimi? Kui juurin taimed välja, kas võib sinna asemele uusi istikuid panna? Mida ette võtta?

Vastab VÄINO PALLUM

Neid maasikataimi on tõepoolest tabanud kuri haigus – maasika-roheõielisus. Haiguse nimi tuleneb hele-roheliseks värvunud õie kroonlehtedest, mis samas on ka väikesed, aga tupplehed ebanormaalselt suured. Niisugused õied on steriilsed – ei vilju või moodustavad enne valmimist kuivavaid väikesi moonduvad marju. Pahatihiti kuivavad juba õiepõhjad, muutudes mustaks. Õievarred on haigestunud taimel lühikesed, lehed paksenenud ja jäigad.

Pärast haigestumist tekkinud noored lehed on mosaiiksed, kärbustunud ja ebatavalise kujuga ning keskroo ümbrus ja servad on kollased. Vanemad lehed värvuvad noorte lehtede ilmumisel esialgu punakaks ja kuivavad. Võrreldes tervete taimedega, on haigel taimel lühemad ja jämedamad võsundid.

Roheõielisus põhjustab viirusele lähedane mükoplasma. Haigusealge satub aeda nakatunud istikuga, kuid haigus võib levida maasikale ka teistelt taimedelt – valge ristik, võilill, teeleht, aster, floks. Kahjustatud võivad olla

kurk, salat, porgand. Nakkust siirutab taimemahla imev lehetirt.

Lehetirdi valmikud on 3–4 mm pikkused lendavad, hüppevõimega putukad. Nad hüppavad või lendavad eemale lehtede kergemalgi liigutamisel. Nii valmikud kui nende lehetäi sarnased vastsed imevad taimemahla lehtede alaküljel. Kahjurite tegutsemist reedavad väikesed valkjad imemistäpid. Tugeva kahjustuse korral omandavad lehed marmorja välimuse.

Roheõielisust pole võimalik tõrjuda, kuid haiguse levikut saab pidurdada. Selleks kõrvaldage kohe pärast avastamist esimesed nakkuskahtlusega taimed koos suure mullapalliga ja hävitage. Kui niisuguseid rikutud taimi on ohtralt, tuleb kogu istandus likvideerida. Samale kasvukohale ärge istutage maasikataimi enne 3–4 aasta möödumist.

Uue istanduse rajamiseks kasutage vaid tervendatud taimi, see annab garantii edaspidiseks kasvuaajaks. Istandus ja selle lähieümborus hoidke umbrohupuhas.

Haigust levitavate tirtide tõrjeks pritsige juuli lõpul maasikataimi bioloogilise tõrjevahendiga NeemAzal-T/S (30–50 ml/1 l). Korra pritsimist nädala pärast. Tehke nii paar korda.

Mingil määral peletab tirted ning ka teisi kahjureid küüslauku, peterselli ja selleri kasvatamine maasikate vahetus läheduses.

Pärast viimast korjet niitke lehed ja põletage. Siis pritsige taimi mõne keemilise putukatõrjevahendiga, näiteks loodusõbralike Fastac 50 (5–8 ml/10 l) ja Mavrik 2F-iga (5 ml/10 l). Lisage pritsimisvedelikule ka mitut lehehaigust tõrjuvat vahendit Topas 100 EC (6–8 ml/10 l).